

Internationalisering in het curriculum

GROENE WERELDBURGERS

In 2012 voldoen alle Nederlandse diploma's aan de Europese kwalificatiestructuur. Nu nog het besef bij leerlingen, studenten, docenten en management wat dit betekent voor hun mogelijkheden. Plus "het besef dat ze leven in een internationale wereld".

Als het aan het programma Internationalisering van de Groene Kennis Coöperatie (GKC) ligt, krijgen alle groene vmbo'ers, mbo'ers en hbo'ers te maken met internationalisering tijdens hun studie. Dat kan binnen een stage, maar dat kan ook via Skype en Hyves. In elk geval is het streven van het programma dat internationalisering straks onderdeel uitmaakt van het curriculum van alle groene opleidingen.

Dat is nu nog niet zo. Wel zijn er heel veel projecten en activiteiten waarbij leerlingen en studenten te maken krijgen met 'het buitenland'. Soms omdat het tot het beleid van de school hoort, en soms ook omdat enthousiaste docenten de kar trekken.

Weekje

Het programma Internationalisering bestaat nu bijna vier jaar. De eerste drie jaar zijn vooral besteed aan bewustwording, aan samenwerking binnen de onderwijskolom vmbo-mbo-hbo-wo en aan het bouwen aan netwerken. Bijna alle aoc's, hao's en Wageningen University maken deel uit van het programma-team. Er zijn contacten met het buitenland, bijvoorbeeld via EUROPEA waar het hele Nederlandse groen onderwijs lid van is en nog eens 1200 instituten verspreid over Europa. In juni 2010 op de Dag van de Internationalisering presenteerde het programma zijn resultaten en producten aan het land: zoals de Kigo-projecten van het programma, zijn netwerken, een boekje met good practices. Dit was het moment om het roer om te gooien. Het programma kreeg een nieuwe rol.

Internationalisering staat niet op zichzelf, het is niet iets wat je even een weekje of een maandje doet, iets wat met één project is afgerond. Internationalisering is iets wat overal speelt: in de zuivel, in het groen, in de paardensport. De eerste stappen van internationalisering moeten beginnen op het vmbo, vindt het programmateam. Het programma Internationalisering gaat zich dan ook richten op

Gonneke Leereveld, Els Blokland en Ton Stok (v.l.n.r.) van het programma-team: "Internationalisering begint bij het besef dat je elkaar nodig hebt om te overleven"

alle sectoren en heeft daarbij twee doelstellingen. De eerste is dat internationalisering is opgenomen in het curriculum van de opleidingen. De tweede is de versterking van de samenwerking met de agribusiness. Wanneer de sectorgerichte programma's van de Groene Kennis Coöperatie programmaonderdelen formuleren waaraan internationale vraagstukken zitten – die bijvoorbeeld aansluiten bij de millenniumdoelen –, biedt het team Internationalisering zijn expertise en netwerken aan en zal het samenwerken om antwoorden te vinden.

Vormgeven

Internationalisering is dus heel wat anders dan leuke buitenlandse uitstapjes met het team of een groepje leerlingen. Internationalisering is mensen klaarstomen voor een wereld die internationaal opereert. "Als we mensen moeten voorbereiden op een groene toekomst," zegt Ton Stok, programmaleider van het team, "dan is internationalisering opnemen in het onderwijs onafwendbaar." Het gaat dan om de competenties die mensen nodig hebben om te kunnen functioneren in de wereld in 2020. De komende periode gaat het programmateam in samenwerking met Wageningen University omschrijven wat die

internationale competenties inhouden. Eerst voor het mbo, daarna voor vmbo en hbo. De volgende stap is met Aequor aan tafel om deze competenties in te bouwen in het curriculum. "En dan is de slag aan de scholen om dat goed vorm te geven."

Skypen

Iedereen in het onderwijs heeft of krijgt er dus mee te maken. "Het gaat om het besef dat je in een internationale wereld leeft", zegt Gonneke Leereveld, lid van het dagelijks bestuur van het programma-team. "Dat je respect hebt voor elkaars gewoontes, dat je netwerken opbouwt, dat je begrijpt dat handel drijven met Duitsland anders is dan met Italië of Japan." Dit geldt in alle domeinen. Dus bijvoorbeeld ook voor de groendocent die lesgeeft aan aankomende hoveniers die zichzelf nooit buiten de regio zien werken. Dit besef verkrijgen kan ook binnen school. "Laat ze inspiratie opdoen door buitenlandse tuinen, tijdschriften of websites te bekijken, kennis te nemen van experts uit het buitenland. Laat ze zich afvragen waar ze die planten vandaan moeten halen." "En laat ze skypen met leerlingen uit dat land", suggereert Els Blokland, communicatieadviseur voor het team. "Overleggen, discuss-

TEKST EN
FOTOGRAFIE
leonie barnier

‘Als we mensen moeten voorbereiden op een groene toekomst, dan is internationalisering opnemen in het onderwijs onafwendbaar’

siëren, ideeën uitwisselen. Met de videocam filmpjes maken en aan elkaar laten zien.” Internationalisering begint binnen school.

In Engeland

Nu nog vormen de docent en het management van de afzonderlijke scholen de grootste struikelblokken voor het internationaal georiënteerd maken van het onderwijs, volgens Stok en collega’s. De docent die denkt dat internationalisering er niet toe doet, dat hij er geen tijd voor heeft omdat er al zoveel moet. Die zich niet bewust is van de noodzaak. En het schoolmanagement omdat dat geen ruimte biedt, geen faciliteiten. Overigens hebben de meeste scholen internationalisering al wel in hun strategisch beleidsplan staan. “Het is nu dus de tijd om die plannen uit te voeren en daar structureel stappen in te ondernemen”, vindt Stok.

“De wet- en regelgeving is in de loop der jaren veranderd,” zegt Leereveld, “en dat is ook niet altijd stimulerend voor internationalisering. Het inperken van de bpv-tijd, het dichttimmeren met regeltjes. Scholen moeten juist de ruimte en het vertrouwen krijgen. Zonder dat blijft het bij losse activiteiten van goedbedoelende docenten.”

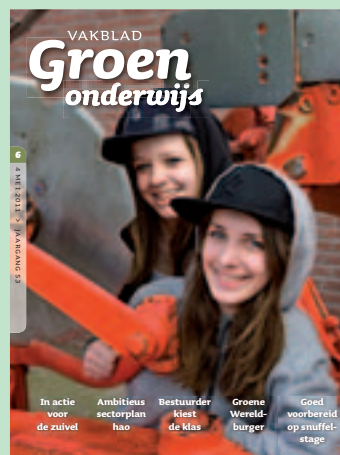
Er zijn genoeg goede voorbeelden. Studenten die een gedeelte van hun opleiding in het buitenland kunnen afsluiten bijvoorbeeld. Bij Wellantcollege zullen leerlingen in de toekomst een deel van hun opleiding besluiten in Engeland. Niet alleen op hun vakgebied, maar ook in de taal en bijvoorbeeld een onderdeel van het vak economie. Tegelijkertijd doen studenten uit Lissabon

dit in Nederland en gaan Engelse studenten naar Portugal.

Contacten

Internationale vraagstukken oplossen in samenwerking met de domeinen. Internationalisering in het curriculum van elke leerling en student groen; docenten kunnen er niet meer omheen. “Als docent moet ik de studenten stimuleren om op buitenlandstage te gaan”, zegt Leereveld. “Ik weet wat er in de wereld speelt, dat moet ik aan ze meegeven.” Contacten leggen en onderhouden via sociale media als Hyves en Skype, ook daar kunnen docenten niet meer omheen. De volgende Dag van de Internationalisering, op 9 juni in Den Bosch, staat dan ook geheel in het teken van het gebruik van sociale media bij internationalisering.

Kijk voor links op www.groenonderwijs.nl > editie 6

Adverteren?

Het tijdschrift vakblad groen onderwijs is het enige blad dat zich speciaal richt op het groen onderwijs en agrarische belangenorganisaties. Het verschijnt 15 maal per jaar. Met Vakblad Groen Onderwijs kunt u dus gericht deze doelgroep benaderen.

Voor inlichtingen over advertentiemogelijkheden, vraag naar:

Pieter Boetzkes, Tormentilbeek 8

5709 PK Helmond

Telefoon (0492) 55 69 03

Fax (0492) 55 69 04

E-mail info@groenonderwijs.nl.

S[i]LO

Verschijningstabel 2011

Editie	Sluitingsdatum	Verschijning
7	31-05-2011	08-06-2011
8	14-06-2011	22-06-2011
9	28-06-2011	06-07-2011
10	30-08-2011	07-09-2011
11	20-09-2011	28-09-2011
12	11-10-2011	19-10-2011
13	08-11-2011	16-11-2011
14	22-11-2011	30-11-2011
15	13-12-2011	20-12-2011